

*LLI-483 «Unikālo ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko dabas vērtību izmantošana zaļā izzinošā tūrisma attīstībā»/GEOTOUR
Apmācības tūrisma gidiem “Dabas tūrisms Zemgalē - ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie objekti”*

**“Dabas tūrisms Latvijā – specifika, iespējas, izaicinājumi,
dos and don'ts, piemēri, darbs ar grupām.”**

*“Sense of Team”, piedzīvojumu programmu direktors, treneris **Valdis Vanags***

25.07.2022.

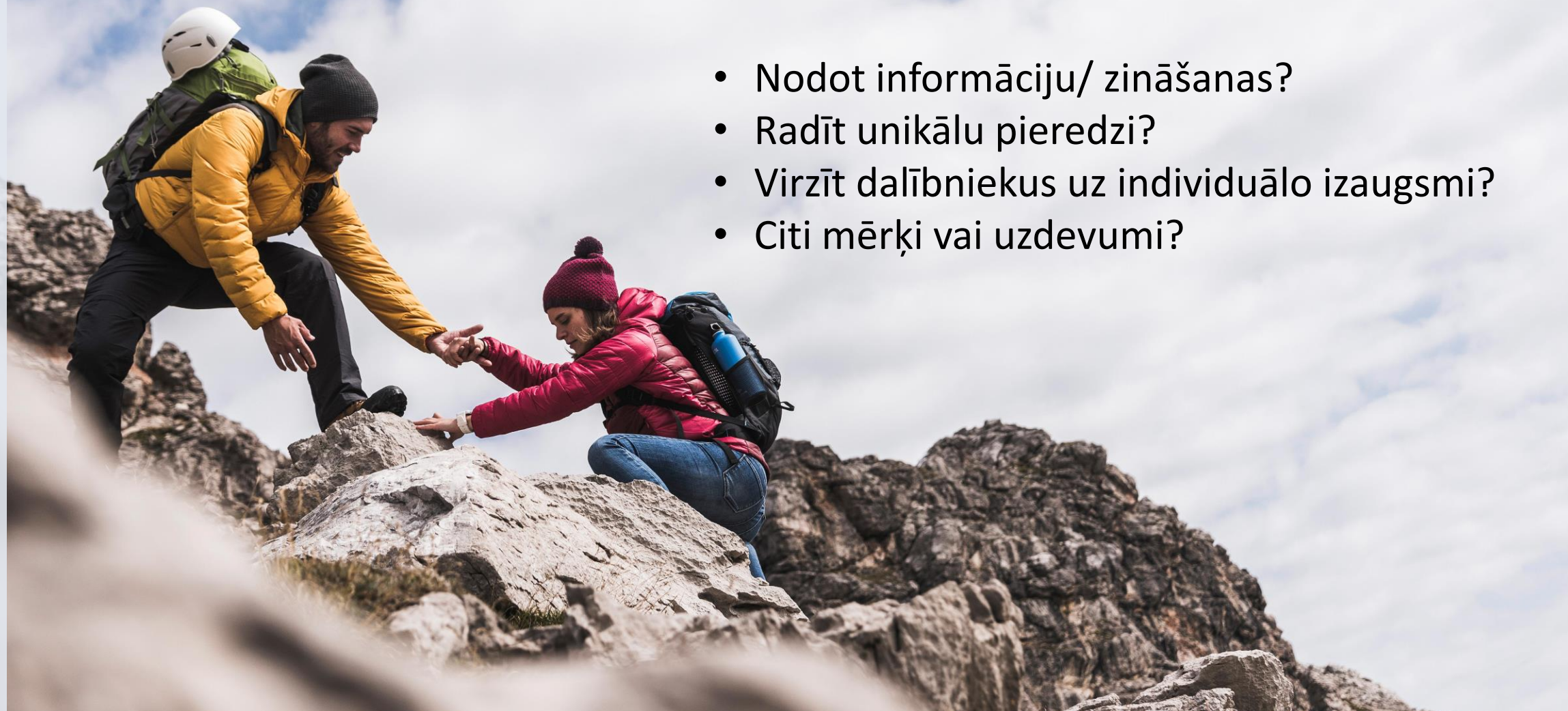

- * adventuretherapylatvia.lv valdes priekšsēdētājs
- * Vadu uzņēmumu www.senseofteam.lv
- * Vadu un radu PEXP programmas kopš 2013. gada
- * Precējies, trīs bērnu tēvs

Vadītāja/ dabas gida loma?

Kas ir Jūsu uzdevums, ko vēlaties paveikt vadot grupu?

- Nodot informāciju/ zināšanas?
- Radīt unikālu pieredzi?
- Virzīt dalībniekus uz individuālo izaugsmi?
- Citi mērķi vai uzdevumi?

Dabas gida loma grupā?

Dabas gida loma grupā?

Vadītājs = Es esmu šeit, lai
Jums visu parādītu un
izskaidrotu

Vadītājs = Es esmu
šeit, lai dalītos ar
savām zināšanām un
radītu mums kopīgu
pieredzi

Grupas dalībnieks = Es esmu
šeit, lai sekotu un klausītos
vadītāja plānam vai pretotos
un iebilstu

Grupas dalībnieks = Es
esmu šeit, lai iegūtu
jaunu pieredzi
mijiedarbībā ar grupas
dalībniekiem un
vadītāju

Grupas un programmu raksturlielumi

Sense of Team Norvēģijas PEXP 2016

Grupas un programmas raksturlielumi

- Dalībnieku vecums, vecumu atšķirības un vecuma grupas
 - Dalībnieku skaits - vai pastāv “pareizais” grupas lielums?
 - Dalībnieku motivācija – atvesti vai paši pieteikušies. Virzīt grupu uz savu vajadzību apzināšanu
 - Vadītāju, gidu, instruktoru skaits. Cieši saistīts ar dalībnieku skaitu un programmas saturu
 - Programmas ilgums – stundas, dienas vai nedēļas?
 - Programmas saturs
 - Pirmreizēja vai atkārtota programma – ilgtermiņa attiecības un dziļāka mijiedarbība
 - Manuprāt tā ir ilūzija, ka grupa var būt viendabīga (vecums, pieredze, iesaiste), bet uz to ir jāvirzās.
- *Sliktas grupas un labas grupas sindroms?

Sense of Team Ziemeļportugāles PEXP 2019

A photograph showing two people rappelling down a rocky waterfall. The person in the foreground is wearing a blue helmet, a black wetsuit, and is holding an orange rope. The person further down is wearing a red helmet and a black wetsuit. The background is a dark, mossy rock face with a small waterfall. The text "Sense of Team Ziemeļportugāles PEXP 2019" is at the top, and "Kā uzturēt grupas dalībnieku interesi?" is at the bottom.

Kā uzturēt grupas dalībnieku interesi?

Kā uzturēt grupas dalībnieku interesi?

- Kā Jūs uzturiet grupas dalībnieku interesi?
- Tas ir cieši saistīts ar to, kāda ir Jūsu loma – izklaidētājs, informētājs, pavadonis, instruktors... (padziļinātāk pie Host Leadership)
- Dalībnieku iesaiste
- Mazo grupu tehnika
- Dažādas aktivitātes un programmas līmeņi. Ir izvēle un dažādība.
- “Skatuves” dalīšana ar dalībniekiem
- Pienākumu deliģēšana un “lūgums pēc palīdzības” no autoritātes puses
- Stāsti gan no savas, gan dalībnieku puses
- Izvēles izaicinājums/Challenge by Choice – ieguvums katram pēc vajadzības un spējām. (Attālumi, uzdevumi ar acīm ciet, alas, šauras vietas, upju šķērsošana utt.)

Kā bagātināt grupas dalībnieku ieguvumu?

- Pats sākums. Ko sēsi, to pļausi. Pirmas kontakts ar grupu.
(Mazināt sākuma uztraukumu, saviļņojumu vai stresu esot jaunā vidē un grupā. Svarīgi, jo tas var taucēt nodot programmas saturu. Uzlādētāju vai izlādētāju tehnika)
- Kāpēc Tu esi ieradies vai pieteicis šai programmai? Var stāstīt grupā, ja ir līdz 6 dalībnieki, bet lielākās grupās noderīgā ir stāstīt pāros – satiec trīs cilvēkus, kurus Tu nepazīsti un izstāsti
- Ko Tu vēlētos uzzināt, atklāt, piedzīvot vai iemācīties?
- Pauzes – vērtīgākas, ja vadītas un ar saturu
- Programmas noslēgums – atgriezeniskā saite no dalībniekiem. Kāds ir Tavs ieguvums no programmas? Noderīgākā daļa? Kas pietrūka programmā? Kas programmā bija par daudz? Visa veida jautājumi, kas ļaus Tev kļūt par labāku dabas gidu! (var mutiski, var elektroniski ar anonīmu aptauju, bet..)

Grupas vadītāja saziņa un pozicinējums?

- Balss. Tonis, intonācija, temps un pauzes runājot.
- Ja mēs vēlamies nodot ziņu, tad jābūt kādam, kas to uztver. Kā to panākt?
- Informācijas apjoms un skaidrība. Mūsdienās nav monopola uz informāciju. Lielāko daļu var izlasīt wikipēdijā, svarīgāk ir radīt interesi un iesaisti šeit un tagad.
- Triki. # Mikrofona princips, lai vadītu sarunu #Man ir nepieciešamas 3min. Jūsu nedalītas uzmanības #Atstāsts no grupas – dubultā pārliecināšanās un iesaite

Sense of Team Norvēģijas PEXP 2016

Teorijas un metodes gupas vadīšanā

Host Leadership vadītāja 6šas lomas

- INVITER
- INITIATOR
- SPACE CREATOR
- GATE KEEPER
- CO-PARTICIPATOR/ CO-ADVENTURER
- CONNECTOR

HOST LEADERSHIP

INVITER

**Mūsu ielūgums Jums uz šo
meistarklasi**

HOST LEADERSHIP

INITIATOR

Aicinājums būt par daļu no procesa, challenge by choice, individuālās izvēles...

HOST LEADERSHIP

IZAICINĀJUMA IZVĒLE /CHALLENGE BY CHOICE/ KARL ROHNKE

- IESPĒJA IZVĒLĒTIES IZAICINĀJUMU ATBALSTOŠĀ VIDĒ, ATBILSTOŠI SAVĀM VAJADZĪBĀM UN VĒLMĒM
- IESPĒJA APSTĀTIES UN ATKĀPTIES, JA SPRIEDZE KĻŪST PĀRĀK INTENSĪVA
- MĒĢINĀJUMS IR SVARĪGĀKS PAR REZULTĀTU
- RESPEKTĒT PERSONĪBAS, MĒS VISI ESAM UNIKĀLI UN DAŽĀDI
- PAPILDUS AR ROKU ZĪMĒTS MATERIĀLS (6)

SPACE CREATOR

Mēs veidojam “telpu”, kurā var notikt zināšanu
uzņemšana, pārmaiņas un izaugsme
(aplis, daba, droša vide gan fiziski, gan emocionāli)

HOST LEADERSHIP

GATE KEEPER

Robežas, vienošanās un konsekvences
(alkohols, smēķēšana, telefoni, diskusijas,
personīgās robežas)

HOST LEADERSHIP

CO-PARTICIPATOR/ CO-ADVENTURER

Šis ir arī mūsu piedzīvojums
ar iespēja ieraudzīt ko jaunu
savai izaugsmei

A woman with reddish-brown hair and a child are in a green inflatable canoe on a calm river. The woman is in the back, holding the child, and both are looking towards the left. The child is wearing a bright yellow life vest. The background consists of a steep, rocky bank covered in lush green moss and vegetation. The water is dark and still, reflecting the surrounding greenery. A white L-shaped graphic element is in the top left corner.

HOST LEADERSHIP

CONNECTOR

Radīt apstākļus dalībnieku
iepazīstināšanai (jauni
draugi, pāri, ģimenes...)

Mācīšanās zonas

Sense of Team Ziemeļportugāles PEXP 2018

Mācīšanās zonas

EUSTRESS - pozitīvais stress

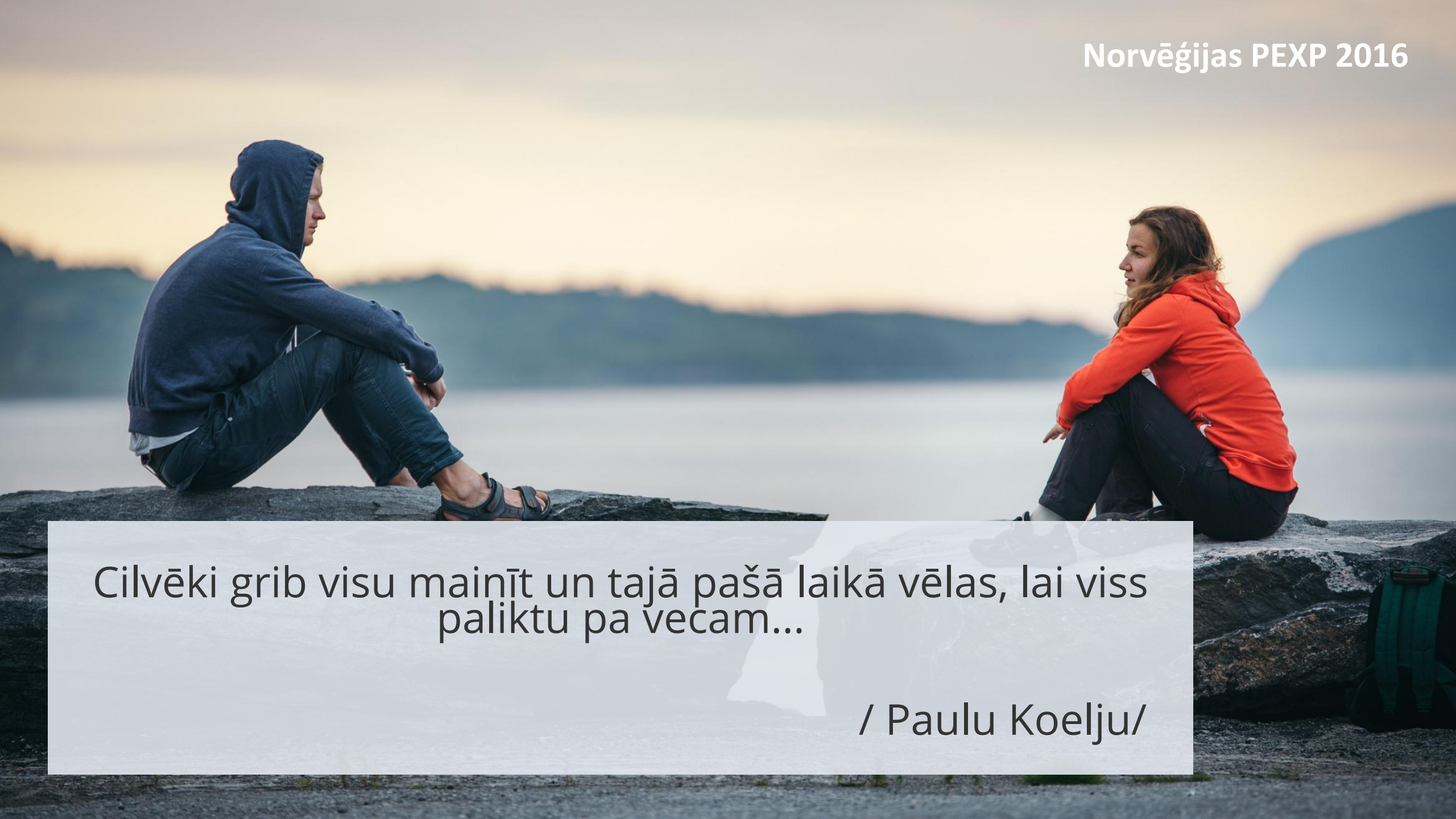
Mācīšanās zonas

Rutīna, pašpārliecinātība,
ierasta vide.
Spēle “bez zaudēšanas
riskā”.
MAZA MĀCĪŠANĀS IESPĒJA.

Dažādi viedokļi, diskusijas,
izaicinājums, bažas.
Pielāgošanās.
Personīgā riska iespēja.
LABA MĀCĪŠANĀS IESPĒJA.

Kontroles zaudēšana,
emocionālās traumas.
Uzticības zaudēšana.
MAZA MĀCĪŠANĀS IESPĒJA.

A man and a woman are sitting on a dark, rocky shore, facing each other. The man, on the left, is wearing a dark blue hoodie and dark pants, sitting with his legs crossed. The woman, on the right, is wearing a bright orange hoodie and dark pants, also sitting with her legs crossed. They are both looking towards each other. In the background, there is a calm body of water and distant, hazy mountains under a soft, golden light, suggesting a sunset or sunrise. A green backpack is visible on the ground to the right of the woman.

Cilvēki grib visu mainīt un tajā pašā laikā vēlas, lai viss
paliktu pa vecam...

/ Paulu Koelju/

Tavi jautājumi vai komentāri?

Paldies par foto Arvīdam Barānovam
Paldies par prezentācijas vizuālo ideju Undai Avotai